

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnilstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobje se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, nplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadna vrstice, če se natisne enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Kristus ustal — krščansko ljudstvo ustaja.

Vrši se prememba v naravi; kajti po dolgotrajni zimi napočila je zopet pomlad; pa tudi v srcih krščanskega ljudstva vrši se v zadnjem času prememba. Kristus je ustal, a tudi krščansko ljudstvo ustaja iz dolgotrajnega pogubnega spanja. Duh krščanski je začel prevetati širo nošo avstro-ogersko domovino. Na Ogerkem, kjer pekel obhaja svojo zmago z brezverskimi postavami, osnovala se je pred kratkim ljudska stranka, katera hoče pod zastavo sv. križa nazaj priboriti ogerski državi krščanski značaj in tudi nemadjarskim narodom pomagati do postavnih pravic.

In pri nas v ljubi Avstriji? Tudi tukaj vedno bolj prešinja ljudstvo živa vera, vadno bolj zmaguje sv. križ. Od tod peklensko sikanje vseh zakletih sovražnikov katol. cerkve. Dunaj, glavno mesto našega cesarstva, se že uklanja Kristusu. Nedavno so uneti dunajski kristjani pri občinskih volitvah pridobili 18 sedežev na novo, in ako Bog dá, ne bo dolgo, da dobi Dunaj moža za župana, ki je katoličan z dušo in s telesom.

Lepo mesto Solnograd je tudi prešlo v krščanske oke in že mnogokje drugod se podira stavba hudičeva: rogubni židovski liberalizem, na njega razvalinah pa pstaja novo poslopje, poslopje resnice in pravice, ki ua zida živa krščanska zavest in navdušenost. Da, ge Kristus in njegova sv. vera more pomiriti razdražene mluhove sedanjega časa ter rešiti ljudstvo dušnega in telesnega propada. Zato krščansko ljudstvo, nazaj k Bogu, nazaj h Kristusu!

Kakó pa je pri nas Slovincih? Reči moramo, da je naše ljudstvo sploh še zelo verno in tudi naši olikani stanovi še večinoma hranijo v svojem srcu človeku najdražjo svetinjo, sv. vero. Vendar one prave navdušenosti in značajnosti, ki izvira edino le iz iskreno verski čutečega srca, še marsikje pogrešamo. Proč zato s tistim nespametnim strahom pred vero, pred Bogom, temveč vsi Slovinci, naj si bomo priprosti kmetje ali visoki gospodje, spoznavajmo očitno Boga, spoznavajmo očitno Kristusa! Brez prave ljubezni do svete cerkve tudi ni prave ljubezni do domovine, pravi škof Strossmayer.

Radujmo se Slovinci s krščanskimi brati njih zmag, a še bolj jih posnemajmo in enako njim odločno delujmo, in kmalu se homo tudi mi radovali sijajnih svojih zmag nad versko mlačnostjo in narodno zaspanostjo — in narodu našemu zasije boljša dóba v verskem, narodnem in gospodarskem oziru!

Velika noč je tu. Hozana Izveličarju! Aleluja! Iz globin vseh slovenskih src pa:

Aleluja, hvala Bogu, naj v nebo doni!
Kristus je ustal — ustani narod moj i ti!

Celjsko vprašanje.

(Govor poslanca Fr. Robiča v drž. zboru dne 28. marca.)

Pač smem staviti prav skromno vpranje: Ali so bili z ustanovitvijo vspeorednic v Mariboru Nemci kaj prizadeti? Ali se je narodni posesti Nemcev z ustanovitvijo vspeorednic godila kaka krivica? Ne, nasproti: ustanovitev vspeorednic na mariborski gimnaziji je koristna jednako Nemcem kakor Slovincem. To je jasno že iz pedagoških ozirrov; kajti s tem so učenci nekako jednako pripravljeni prišli v razred, ne pa kakor poprej, ko so nemške in slovenske učence mešali, na kar so se morali seveda profesorji ozirati. V tem je deloma tudi uzrok, da se je veljava gimnazije zelo povzdignila in da je številnejše obiskana, odkar so se ustanovile vspeorednice na gimnaziji v Mariboru. Že precej pričetkoma so bile dvojezične vspeorednice na mariborski gimnaziji zelo obilno obiskovane. To se je množilo od leta do leta tako, da je bila v zadnjem šolskem letu v prvem razredu osemdeset učencev.

In tu se kaže nekako čudna skrb štajarskega deželnega šolskega sveta za slovensko šolsko mladino, ako on teh 80 učencev skupaj potisne in v enem razredu skupaj podučevati pusti, oziroma dotičnega šolskega poročevalca, kateremu se niti vredno ni zdelo, dotični spis deželnemu šolskemu svetu predložiti, da bi o tej zadevi odločil!

Povetje mi, gospodje moji, kje je nemški gimnazijski razred, koder bi bilo 80 učencev stisnjenih in bi se v enem razredu podučevati morali? Ko sem se jaz proti merodajnim osebam štajarskega deželnega šolskega sveta zoper to pritoževal, kaj so mi je odgovorilo? »Kmetška mladina dela naj doma in naj ne obiskuje srednjih šol!« Mi naj bomo torej izključeni in naj svojo mladino obdržimo doma! Marsikdo bi menil, da večji del slovenske mladine tišči v srednje šole, toda statistični podatki kažejo pa ravno naprotno.

Iz statistične ročne knjige je razvideti, da so imele gimnazije štajarske v letu 1893. skupaj 2129 gojencev. Od teh je bilo 1653, torej 77.6 odstotkov Nemcev in 442, ali 20.7 odstotkov Slovencev. Realke imele so skupno 725 gojencev; od teh je bilo 651, torej 89.7 odstotkov Nemcev in 24, to je 3.3 odstotkov Slovencev. Učiteljskih pripravnikov bilo je 494; od teh 198, ali 67.3 odstotkov Nemcev in 94, ali 31.6 odstotkov Slovencev. Učiteljske pripravnice za ženske imele so 160 gojenk. Od teh je bilo 155, ali 96.2 odstotkov Nemk in 4, ali 2.5 odstotka Slovenk.

Po razmernem številu prebivalstva pride 67.8 odstotkov na Nemce in 32.1 odstotkov na Slovence. Slovinci imajo torej manjšino na gimnazijah 11.4. in na realkah 28.8 odstotkov. In v takih okolnostih, pravi se nam, naj rajši svojo mladino obdržimo doma pri delu,